

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Gonsiori t. 4. Kõnetr. 700. Postkast 70. © Tellimise hind: aasta peale 500 marka, kuu peale 50 marka.

Eesti Spordileht ilmub iga kesknädal.

VI. aastakäik.

Kesknädalal, 21. jaanuaril 1925. a.

VI. aastakäik.

Sporditu tali.

See golfström!

On juba paiguti koomiliseks muutunud tusaste ja mossis nägudega ümberkäivad talisportlased, kes ülitähtsate ilmatarkadena ninaga haistavad ja suure pedantsusega kõigi olemasolevate õhu- ja merevoolude saladusi uurivad. Kui meil tali ikka veel praegusel kujul nõnda edasi kestab, oleme kindlad, et meteoroloogia teadusharu meil järsu hüppe üles teeb ja meie endised jääpalliveeretajad, suusatajad, uisutajad, kelgutajad ja teised varsti tusedate teadusmeestena esinevad, kellel selle maamuna elu-olu kui peo peal teada. Vast ehk süüvib mõni sellegi saladuseni, kuidas neid golfströme jälle korralikult jooksmata panna ja tuulekesi mõistlikult puhuma. Usume siiski, et viimane edusamm, sportlaste suure tahtejõu peale vaatamata, natuke aega võtab ja vahepeal jaanipäev kätte jõuab. Kui nad siis oma leidusega tahaksid maailma üllatada, talvet soetada, tuleb ägedalt selle vastu kergesportlaste ja jalgpallimeeste nimel protesteerida. Nii on kõigiti tõenäollik, et meie tänavu talvet näha ei saagi.

Nali naljaks, kuid ajal on ka oma üpris tõsine külg. Ei ole halb mitte ainult see, et meie talisport välja kärvab, vaid et sellega ühenduses kogu meie spordiliikumine vähjakkäiku peab harrastama hakkama. Meie spordiseltsid ei ole enam lihtsad kooskäimise kohad, kus peost suhu elatatakse. Need on juba majanduslised ettevõtted, kus äri ringjooks ulatab mitmetesse miljonitesse ja tegutsevad kindlate eelarvete põhjal. Loomulik, et üks ettevõtte toob neile kahju, teine kasu. Viimast liiki suurema üksusena on meie spordiseltsidel liuväljad, mis näit. Kalevil annab sissetulekut üle miljoni ja Spordile head sajatuhandet aastas. Kahjutoovateks ettevõteteks on kõik ülejäänud spordialad peale jalgpalli, kes enesega ots-otsaga välja tuleb. Võtke nüüd arvesse selle suure sissetuleku puudumine ja varemtehitud väljaminekud teistel aladel, siis saab arusaadavaks meie suuremate seltside nüüdne katastroofiline seisukord. Kõik ripub praegu niidi otsas.

Mõnigi on ehk imestanud, et tänavune tali ka vaene on olnud raskejõustiku võistlustest — sinna ei ulata ometigi golfström ja tuuled, kõik sünnib mugavas, soojas saalis, või on ehk mehed ise laisaks ja apaat-

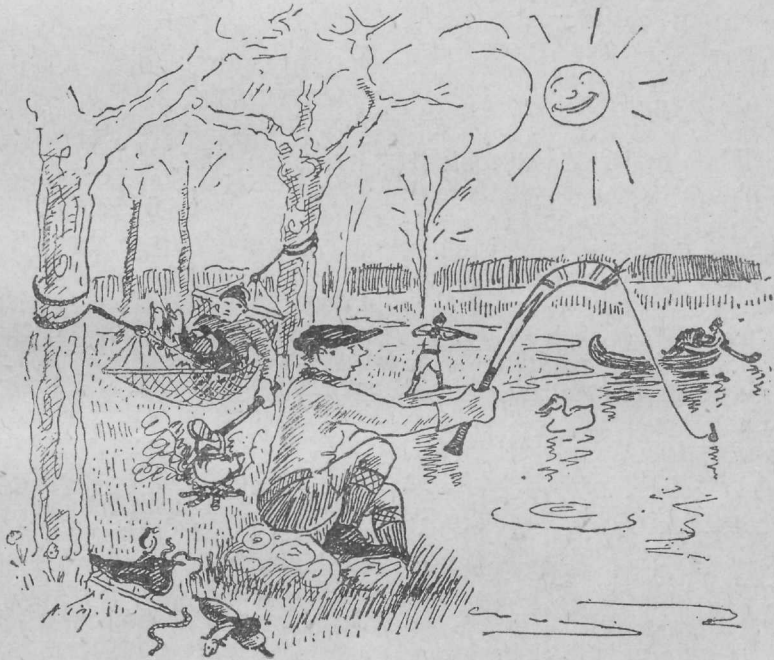
seks muutunud. Ei, seda ei ole meie mehed — kuid golfström ulatab ka raskejõustikku. Nimelt just seitsi kassa kaudu. Igalt raskejõustiku võistluselt on ette näha oma 10.000 marka puhast — kahju. Paljude sa mahutad pealtvaatajaid tillukesse saali — sada, paarsada. Kulusid aga korjab ikka hünik kokku. Seepärast silmitsuvad ka raskesportlased murelikult juba ilmataateid ja keerutavad kuue taskus rusikaid. Golfströmi peale ei hakka aga topeltnelson ega saa ka knock-outiga midagi peale hakata. Ka spordiäride käsi ei ikäi hästi, kes neid suuski ja uiskusid muda sees lörtsimiseks ikka ostab. Tuleb ainult õngekeste, piltpostkaartikeste ja muu kribu-krahu kraami müümisega ennast vee peal hoida.

Seltsidest on suurel määral ära rippuvad veel mitmete sugu liidud, kes iseseisvatena olevustena ei eksisteeri, vaid teatud parasiitidena, vabandatagu ju'ge võrdluse eest. Need reguleerivad ainult seltside ainelist mahlade ringjooksu, muidugi endid seejuures unustamata. Ka juhivad nad osa mahlade ringjooksust nende algajatele spordiseltside idukestele, kes mitmeti toetust vajavad.

Kogu meie sportline ehitus kujutab ene-

sest seega teatud püramiidi, kuid ainult terava otsaga alaspidi. Selle terava otsa alla on aga pugunud praegu see pagana golfström, kes Atlandi ookeanist on arvanud heaks meid külastama tulla, ja meie spordipüramiiti praegu tugevasti õõtsutab. Ja oleks ta arvanud heaks ka midagi mõnusat sealt Lääne-Indiast kaasa tuua, näit. banaane, mis meie sportlistes ringkondades foxtroti „Yes, we have no bananas“ läbi ülipopulaarsed. Mitte banaami koorikuidki! See käib juba üle kõigist viisakuse reeglitest ja hävitab igasugu respekti selle külalise vastu. Tossutab aga peale siin, ajab lämni ja udu, peletab kus seda ja teist meie auväärse külmataadi ja ei mõtlegi lahkuda.

Araabias aga tuisata lumi, Viinis käib talisport täies hoos, Praagas on Euroopa jäähockey esivõistlused tuisust takistatud ja kes teab, kus kõik tagurpidi ei ole. Meil on ainsaks troostiks siin olukorda humooriga vastu võtta ja karikatuurina pildistada. Istume siis vee ääre ja ootame jääd ning õngitseme ajaviiteks. Kui meie aga selle golfströmi sealt viimaks välja õngitseme, siis langegu ta kaela kõigi meie topeltnelsonid ja otselöögid tuhatkordse jõuga.

Talisportlased jääd ootamas.

Herbert Küttim Pariisis.

Spetsialiseerib tõkkejooksu ja harrastab rugbyt.

(H. Küttimi kiri E. Spordilehele.)

Pariisis, 12. jaanuaril.

H. Küttim.

Teie olete vist juba kuulnud, et ma praegu Pariisis viibin. Jutustan Teile nüüd lähemalt oma käekäigust peale lahkumist Tallinnast, nagu seda Teile teha lubasin.

Sõitsin Tallinnast välja aurik „Kodumaal“, kelle reisisiht oli Amsterdam. Merineis läks vahejuhtumisteta. Mõnepäevalise viibimise järele Amsterdamis sõitsin Antverpeni. Peatasin seal 10 päeva. Kavatsesin küll pikemaks ajaks sinna jääda, kuid elemistingimused tundusid seal rasketena ja tööd ei olnud ka mingisugust leida. Matkasin

siis edasi Pariisi. E'an siin nüüd juba kuu aega, kuid elu ei ole kiiduväärt.

Spordi alal läheb mul küll asi edukalt. Teie poolt saadud ja teiste soovitude abil pääsin Pariisi suurema ja vanema spordiseltsi Stade Français liikmeks. Kergejõustiku treening algas seltsis 1. detsembril. Harjutusi peetakse kolm korda nädalas — kaks korda spordiväljal ja üks kord saalis. Pühapäeva hommikuti ja kesknädala õhtuti väljal ja neljapäeva õhtuti saalis. Need on kindlad harjutustunnid, kuid peale selle leidub väljal igal ajal harjutajaid — muidugi neid, kel vaba aega.

Siinne treening on ülihuvitav. Pühapäeva hommikul kella 10-ks kogub väljale umbes 50 kergesportlast, peale selle mitu treeneri, starter, ajamõõtjad jne. Alguses tehakse ühiselt võimlemisharjutusi, siis lähevad kõik laiali, igaüks oma alale, kus treening algab treenerite juhatusel. Treeningule järgneb kohe soe dush ja massaazh üle terve keha. Kesknädala õhtul on treeningukava seesama, spordiväljal on heledalt valgustatud elektrituledega, nagu Tallinnas liuväljad. Saalitreening on samuti huvitav. Hiiglasuur saal sisaldab peale igasuguste tarvisminevate abinõude veel hüppeaugud. Sportlistele harjutustele järgneb sportline kino — teoreetiline õpetus. Demonstreeritakse pikaldases tempos kõiki ilmakuulsusi ja nende stiile.

Varakevadel läheb meie seltsi kergejõustiku meeskond sportlisele propagandaturnele — Greekamaale ja Egiptusse. Treener teatas mulle, et mul võimalus on kaasa sõita tõkkejooksjana. Tõkkejooksjaid on siin üldiselt vähe ja minu tõkkejooks äratas siin tähelepanu, millest ka ajalehed on mõnel korral kirjutanud.

Täna sain seltsilt teadaande, et juhatus on mind otsustanud liikmeks vastu võtta, mille eest aga 211 franki (loe: kakssada üksteist), s. o. ligi 4500 Eesti marka tuleb maksta! See tähendab, et siin peaaegu kõigi mõnususte eest, mida selts pakub, tuleb otsekohe liikmemaksu

näol kinni maksta. Tallinnas on selles suhtes sportlased enam soodustatud.

Majanduslisest küljest ei edene asjaga mul sugugi. Olen kuu aega tööd otsinud, kuid ei ole seni leidnud. Olen kokku puutunud siin ka ühe end. meie sportlasega, maratonijooksja Masingiga, kes tunaeila Eestisse sõitis.

Eile peeti Kolombi staadionis suur rugbyvõistlus Uue-Meremaa kuulsas meeskonnas „All-Black's“ ja Parntsuse esitismeeskonnas vahel, millest Teile järgmises kirjas lähemalt teatan ja ülevõtteid saadan. Staadion oli 50.000 pealtvaatajast täis kiilutud.

Mulle meeldib rugby eriti oma tugeva mängu ja suure hooga, hakkan ka ise rugbyt mängima, mis, nagu ma siin kogunud olen, ülihästi ja mitmekülgselt arendavalt mõjub. Sain ühe sinise parema rugby mängijaga tuttavaks, see lubas mulle juhatusel sel alal andma hakata. Paljud praegusaja kuulsad sportlased, nagu A. Murlon, Lewden, Liddell, Porritt jne. on ka rugbytshempionid.

Sportlase tervitusega

H. Küttim.

Talisport.

Kiiruisutamises Soomes.

(E. Spordilehe Soome kaastöölisel.)

Soomes valitseb mereäärsetes linnades samasugune olukord kui Eestis, puudub täielikult jää ja teised talispordi võimalused, kuid sisemaal on juba hooaeg alanud. Eesotsas rühhib Tampere, kus eriti kiiruisutamine on hoogu läinud ja Tohlopi järv noortest jõududest aiva kihab. Tunda on seal vana meistri Arvo Tuomaise juhtivat kätt, kes ise enam tegelikult ei spordi, kuid selle eest püüab hoolitseda, et tema Tampere Soomes kiiruisutamises ikka esimene oleks. Tänavu aitavad talle selleks ka taevased väed kaasa. Helsingilased käivad nukralt ringi ja kavatsevad kas Norra või sisemaal treenerima sõita. See on aga muidugi raskustega seotud.

Esimesed kiiruisutamise võistlused korraldas Pyrintö uueaasta esimesel päeval. Tagajärjed olid eriti noore Pietilä ja Backmani kohta head.

500 mtr. — 1. A. Vallenius ja B. Backman 47,2; 2. A. Jokinen 47,4; 3. U. Pietilä 47,9.

1500 mtr. — 1. U. Pietilä 2.35,7; 2. A. Jokinen 2.42,5.

5000 mtr. — 1. U. Pietilä 9.24,4; 2. B. Backman 9.49,4; 3. A. Jokinen 9.56,6.

10. ja 11. jaanuaril peeti Tohlopi järvel Sparta—Pyrintö ja Pyrintö—Helsingi uisuseltsi vahelised karikavõistlused. Mõlemad võitis Pyrintö ülekaalukalt. Väljapaistev oli jälle Pietilä, kellest tänavu Thunbergile kõva konkurenti ja aspiranti meistri tiitli peale loodetakse.

500 mtr. — 1. A. Vallenius 46,3; 2. L. Helander 46,5; 3. A. Jokinen 48,1; 4. U. Pietilä 48,4; 5. B. Backman 48,4; 6. J. Skutnabb 48,5.

1500 mtr. — 1. A. Vallenius 2.30,7; 2. J. Skutnabb 2.32,4; 3. U. Pietilä 2.32,5; 4. L. Helander 2.33,4; 5. V. Eerola 2.36,4; 6. A. Jokinen 2.36,9.

5000 mtr. — 1. U. Pietilä 9.26,5; 2. A. Jokinen 9.43,3; 3. J. Skutnabb 9.47,2; 4.

A. Vallenius 9.48,5; 5. V. Eerola 9.51,8; 6. B. Backman 10.04,0.

10.000 mtr. — 1. U. Pietilä 18.59,2; 2. J. Skutnabb 19.21,0; 3. V. Eerola 19.38,6; 4. B. Backman 20.08,1; 5. A. Vallenius 20.14,5; 6. A. Jokinen 20.16,6.

Üldiselt — 1. U. Pietilä 360,749 p.; 2. A. Vallenius 356,840 p.; 3. J. Skutnabb 355,718 p.; 4. A. Jokinen 350,350 p.

Käesoleval nädalal sõidavad Soome uisutajad Norra, Drammenisse, võistlema, kus nelja klubi — Kristiania S. K., Drammens S. K., Helsingi uisuseltsi ja Tampere Pyrintö vaheline turniir peetakse. Soomet edustavad tamperelased Pietilä, Vallenius ja helsingilased Thunberg, Skutnabb.

Euroopa jäähockeymeister - Tsheho-Slovakkia.

Euroopa esivõistlused jäähockeyes algasid Tsheho-Slovakkias Strba's 9. jaanuaril.

Esimestena kohtasid Tsheho-Slovakkia — Austria, kus tshehid üllatuslikult võitsid 3:0 (1:0). Shveits ja Belgia mängisid 1:1, resultaat, mis mängukäigu järele ebaõige, kuna shveitslased mängus olid kindlas ülekaalus. Austria võitis Belgia, kes austrialastele kardetavaks ei suutnud tõusta, 2:0. Tsheho-Slov. võitis Shveitsi ägeda mängu järele 1:0 (0:0). Värava saavutas Tshehi nimekas jalgpalli- ja tennismees Kozeluh. Teised tagajärjed: Tsheho-Slov. — Belgia 6:0 ja Austria — Shveits 2:2.

Euroopa meistriks jäähockeyes tuli Tsheho-Slovakkia 6 punktiga, teiseks Austria 3 p., kolmandaks Shveits 2 punktiga. Tshehide meeskonnas mängis kaasa Tshehi ja üks Euroopa parematest jalgpallimeestest — Praaga Sparta keskpoolk. Kadast.

Läinud aasta Shamonii olümpia talivõistluste hockey turniiri järel otsustades on Tsheho-Slovakkia tänavustest Euroopa esivõistlustest osavõtjatest paremaks meeskonnaks. Inglased ja rootslased, kes tshehidest jäähockeyes kahtlematult siiski tugevamad, osa ei võtnud.

Maailma esivõistlusi kiiruisutamises

peetakse 21. ja 22. veebruaril Oslos (Kristiaanias). On oodata kõigi suurmeisterite osavõttu. Soome on üles annud Thunbergi, Skutnabbi, Valleniusi ja Pietilä, Rootsi — Vigneri, Ameerika — Jewtraw ja Norra muidugi terve rea omi paremaid, eestkätt — Larseni, Strömi, Olseni ja Ballangrudi.

Spordiäri

Resev-Resel

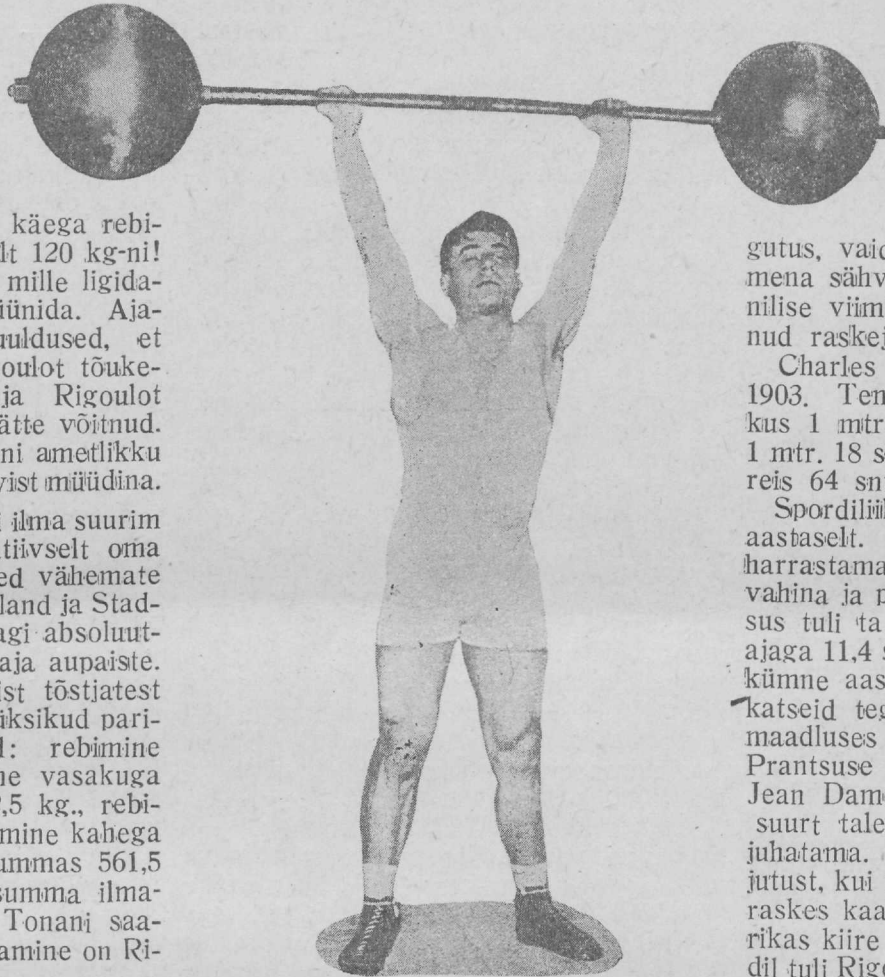
Tallinn, Toompuiestee 19,
telef. 20-19.

**Soovitab oma valmistatud spordi
ja võimlemise abinõusid.**

Hinnakirjad tasuta.

Charles Rigoulot — uus tüüp tõstesportdis.

Jälle uus ilmarekord.

Maailma suurim tõste.

Ülesvõte kujutab Charles Rigoulot rekordtõstet kahe käega tõukamises — 152,5 kg. (9 pd. 12 n.)

Vaevalt sai vaimustuslaine Charles Rigoulot kahe käega tõuke ilmarekordi järel raugeda, kui fenomeen 5. jaanuaril jälle uue ilmarekordiga sportlasi ringkondi põrutas. Ta parandas oma kahe käega rebimise ilmarekordi 116 kg. pealt 120 kg-ni! See on jälle kõrge saavutus, mille ligidalegi praegu keegi ei suuda küünida. Ajakirjanduses käivad veel kuuldused, et sakslane Straßberger on Rigoulot tõuke rekordi 155 kg-ga löönud ja Rigoulot uuesti selle 156 kg-ga oma kätte võitnud. Need kuuldused ei ole aga seni ametlikku kinnitust leidnud ja osutuvad vist müüdinä.

Praegu on Rigoulot kindlasti ilma suurim tõstja. Temaga võivad relatiivselt oma kaalude kohta võistelda mõned vähemate kaalude suurmeisterid, kui Neuland ja Stadler, kuid Rigoulot'le jääb ikkagi absoluutselt suurimate tõstete saavutaja aupaiste. Ta püsib mehena, kes kõigist tõstjatest kõige rohkem tõstab. Tema üksikud parimad tagajärjed on järgmised: rebimine paremaga 96,5 kg., tõukamine vasakuga 100 kg., surumine kahega 92,5 kg., rebimine kahega 120 kg. ja tõukamine kahega 152,5 kg. See annab kogusummas 561,5 kg., kuna ametlikuks kogusumma ilmarekordiks peetakse itaallase Tonani saavutust 517,5 kg. Selle purustamine on Rigoulot'ile ainult ajaküsimus.

Kui võrrelda Rigoulot tavaliste raskekaalu tõstjatega, kes teatavasti on määratud lihahunikud otse kohutavate mõõtu dega, kui Alzin, Straßberger, Aigner, Bottino ja teised, on Rigoulot sale ja kõigiti keskpärase kehaehitusega noormees. Ta

ma pannud ka viskeharjutustes Pariisi olümpiaadil. Seal on samuti 80—85 kilolised Houserid ja Hartranftid tõrjunud tahaplaanile 140—150 kilolised Rose'id ja MacDonaldid. Ei ole maksvuselt enam lihasmass ja veniv pingutus, vaid sisemine tuli ja elektrisäde mena sähvatav liigutus. On praegu tehnilise viimistluse ja kiiruse ajajärk jõudnud raskejõustikkugi.

Charles Rigoulot on sündinud 3. nov. 1903. Tema praegused mõõdud on: pikkus 1 mtr. 82 snt., raskus 86 kilo, rind 1 mtr. 18 snt., biceps 41 snt., kael 43 snt., reis 64 snt., säär 40 snt.

Spordiliikumisega tutvunes Rigoulot 13 aastaseks. Ta hakkas jalgpalli ja jooksu harrastama. Jalpallis mängis ta väravavahina ja paistis omal kohal silma. Jooksus tuli ta 100 mtr-is junioride meistriks ajaga 11,4 sek. Nii kestis see üheksateistkümmen aasta vanuseni, mil ta hakkas ka katseid tegema raskejõustikus. Esmalt maadluses ja hiljem tõstmises. Tuntud Prantsuse tõstetreener ja endine atleet Jean Dame märkas temas tõstesportdiks suurt talenti ja hakkas teda sellel alal juhutama. Mõõdus kõigest paar kuud harjutust, kui noor tõstja juba meistriks poolraske kaalus tuli. Nüüd järgnes üllatavalt kiire arenemine ja Pariisi olümpiaadil tuli Rigoulot poolraske kaalus 20 aasta vanuselt võitjaks. Hilisemad sündmused on veel värskelt kõigil meele.

Rigoulot'ile ei ole kavatsust kestvalt asjaarmastajaks jääda, ta kavatseb umbes aasta pärast elukutseliseks minna ja siis ka suurt Prantsuse elukutselist atleeti Cadine'i lüüa.

on uue raskesportlase tüübi edustaja, missugune on ennast maks-

Uue Prantsuse rekordi

kahe käega tõukamises sulgkaalus on püstitanud Suvigny 106,5 kg-ga. Ilmarekord on sel alal shevitslase Grafi oma 107,5 kg. Suvigny püüdis seda 110 kg. peale tõsta, kuid katsed ebaõnnestusid.

Prantsuse—Saksa maavõistluse

pidamiseks tõstmises on Prantsuse esitanud Saksale väljakutse. Lähemal ajal on loota ka Saksa vastuvõtmist rahvusvahelisse tõsteliitu.

Inoffitsiaalsed suursaavutused tõstmises,

mis seni ilmarekordidena ei ole tunnustust leidnud, sakslaste ja austrialaste poolt püstitatud, on järgmised:

sul g k a a l — Stadler, Austria, vasakuga rebimine 72,5 (ilmarek. 65,0), paremaga rebimine 73,8 (ilmarekord 63,0), kahega tõukamine 115,1 (ilmarekord 107,5).

k e r g e k a a l — Reinfrank, Saksa, paremaga rebimine 75,5 (ilmarekord 75,0), kahega tõukamine 123,0 (ilmarek. 122,0); Wölpert, Saksa, kahega surumine 92,5 (ilmarekord 91,0);

k e s k k a a l — Bock, Saksa, vasakuga rebimine 80,0 (ilmarekord 77,5);

r a s k e k a a l — Gäbler, Saksa, vasakuga rebimine 90,0 (ilmarekord 87,5), vasakuga tõukamine 106,0 (ilmarekord 101,0), paremaga tõukamine 110 (ilmarek.

104), kahega tõukamine 157,5 (ilmarekord 152,5); Svoboda, Austria, kahega surumine 121,5 (ilmarek. 116,0); Rondi, Saksa, paremaga rebimine 99,75 (ilmarekord 96,5).

Poks.

Eddie Martin — uus kärbeskaalu ilmameister.

New-Yorgis võitis Eddie Martin senist kärbeskaalu ilmameistri Abe Goldsteini 15-roundilise võistluse järel punktidega ja omas ilmameistri krooni. Pealtvaatajaid sel Madison Square Gardenis peetud matshil oli 12.000.

Kid Kaplan — uus sulgkaalu ilmameister.

Johnny Dundee loobumisega oma ilmameistri tiitli kaitsmisest, selle tõttu, et ta oma keharaskust nõuetawates piirides ei suutnud enam hoida, jäid aspirantidena selle peale ameeriklased Kid Kaplan ja Danny Kramer. New-Yorgi poksikommisjon määras neile otsustava kohtamise jõulu ajal Madison Square Gardenis. Kaplan saavutas kohe algusest ülekaalu ja väljendas seda nii teravalt, et vahekohtunik matshi üheksandal roundil Kaplani kasuks katkestas.

Kerge-keskkaalu ilmameister Mickey Walker võitnud poolraskekaalu ilmameistri McTigue'i.

New-Yorgis oli huvitav võistlus: 12-roundilises võistluses seisid vastastikku

kerge-keskkaalu ilmameister Mickey Walker ja poolraskekaalu ilmameister Mike Mac Tigue. Võistlus oli no-decision, s. o. ilma otsuse kuulutamata. Ameerika lehed kinnitavad Walker'i suurt punkti ülekaalu. Löödud poolraskekaalu ilmameister omas oma tiitli Dubliinis neeger Battling Siki vastu peetud võistlusega, kus McTigue ebaselgusetal viisil võitjaks kuulutati. Ameerika poolraskekaalasi Tom Gibbonsi ja Gene Tunney't peetakse Tiguet tugevalt ülekaalivateks.

Ludvig Haymann.

Saksa amatöör raskekaalumeister ja kuulitõukaja, kelle peale Saksamaa Amsterdamis olümpiaadiks suuri lootusi pani, on hiljuti elukutseliseks läinud. Oma sammu põhjendab ta sellega, et asjaarmastaja olukord talle vähe arenemisvõimalusi pakkuvat ja kuulitõuge vähe pinevaid võistlusmomente sisaldab.

Paolino võib saada Dempsey võitjaks, ütleb Carpentier.

Georges Carpentier, kes oli kohtunikuks Hispaania puuraiuja Paolino viimasel matshil belglase Humbecki vastu, on väljendanud järgmist: Paolinol on haruldased suurpoksija omadused, kuid ei oska selle juures veel algajale sarnaselt poksida. Kui Carp võtaks Paolino oma treenerida, võiks ta temast teha Dempsey võitja.

English Cup.

Inglise karikavõistlused alganud.

552 meeskonnast järel 64. — Mängu kestvusrekord. — Mitmed mängijad knock-outi löödud. — Hat-trick.

(E. Spordilehe Inglise kaastööliselt.)

Inglise liiga võistluste vastu on Inglise jalgpallipubliku elavus vaibumas, kuna alganud on English Cup, võistlused Inglise karika pärast. Eelvõistlused on läbi ja 10. jaan. algas karikavõistluste esimene ring, kuhu 552 meeskonnast järele jäänud 64. Neist on 22 esimese klassi, 22 teise, 19 vähemat ja 1 amatöör — Corinthians'i — meeskond. Inglisele on karikavõistlused suurimat veetlevust pakkuvateks jalgpalli sündmuseks, kuna karikamängud meeskondade poolt viiakse läbi isesuguse löökmänguviisiga, mille juures üllatustagajärjed on loomulikuks võrtsiks.

Karika eelvõistlustel seadsid Gillinghami ja Barrowi meeskonnad üles mängu kestvusrekordi, kuna neil paremuse selgitamiseks tuli pidada 5 võistlust. Esimene matš lõppes 0:0, teine, kolmas ja neljas lõppesid lisaaegade peale vaatamata kõik 1:1, kuna viies tõi resultaadiga 2:1 võidu Barrowi meeskonna heaks. Kokku 5 võistluse kohta heitlesid need meeskonnad võidu pärast 9 tundi.

Esimeses ringis sattus Barrow kokku Blackpooliga, resultaati tuli 0:0, nii et mäng tuleb uuesti kordamiseks. Gentlemanmängijad — studentide amatöörmeeskond Corinthians kaotas Sheffield United'ile 0:5. Aston Villa, karikavõistluste spetsialist, algas oma tööd võiduga 7:2 —

Port Yale'i üle, kuna ta esimesel poolajal küll 0:1 kaotuses oli. Bolton Wanderers on „maailma vormis“ ja löi läinud-aastast liigameistrit Huddersfield Town'i 3:0.

Liiga võistlused uuel aastal on tulnud pidada eriti poristel väljadel. Porist raske palli läbi on mitmed mängijad „knock-outi“ löödud. Suurem sarnastest juhtustest oli Evertoni parem sisemine Irvine'iga. Viimase „kompanjon“ paremal, kuulus internatsionaal Chedyoy märkas äkitselt, et Irvine peale raske palli peaga vastuvõtmist mehaaniliselt mööda välja ringi hakkas jooksma. Ta ei kuulnud hüüdeid, ega ei teadnud ka, et ta meeskonna kahjuks penalty anti ja see mööda löödi, ning et ta meeskond lõpuks siiski võitjaks tuli. Mees toimetati arsti juure, kes ta vapustatud vaimu 24 tunniga jälle korda seadis.

Liiga võistlustel juhib praegu West Bromwich Albion, kel 24 mängu kohta 34 punkti. West Bromwich tegi viimati hat-trick'i, mis seisab järjestikku 3 võidu omamises. Inglise liiga võistlustel ei juhtu seda tihti. West Bromwich'ist 3-e punktiga järel on Huddersfield Town, kuna kolmandaks ja neljandaks on Bolton Wanderers ja Birmingham, mõlemad 30-ne punktiga.

Joie Ray, „lendav autojuht“.

Nurmi tugevam vastane Ameerikas. Joie Ray on ameti poolest autojuht ja selles „tsiviil“-ülikonnas on ta pildil näha.

Ray oli parem kui oodati.

Üksikasju Nurmi võitudest Ameerikas.

Eelmises „E. Spordilehes“ teatasime telegrammide järele lühidalt Nurmi võitudest Ameerikas. Nüüd on Soome jõudnud mõned lähemad üksikasjad võistlustest.

1 miili jooksus, mille Nurmi võitis aja-ga 4.13,6, oli teine Joie Ray 4.15,0 ja kolmas Lloyd Hahn 4.15,2. Nurmi vedas algul, pooltel maal läks talt Ray äkilise viskega mööda ja juhtis jooksu 2 ringi, siis tegi Nurmi otsustava lõpuspurdi, jättes Rayd 8 yardi seljataha. Hahn jäi Rayst ainult rinnaosa järele.

5000 mtr. jooksus vedas Ritola 4/5 maast, siis läks Nurmi kergel sammul mööda. 3 miili kohta oli Nurmi vaheaeg 14.18,2. Finishis oli Ritola 45 yardi Nurmist maas ja kolmandastulnu Booth 2 ringi.

Üldiselt tähendatakse, et ameeriklased olla paremad olnud, kui oodati. Nii näit. oli Ray Pariisis suvel täiesti võistlusvõimetu Euroopa ekstraklassi kõrval, kuid nüüd Ameerikas on ta Nurmile isegi kohati kardetav olnud. Suurt rolli mängib muidugi ka oludega kohanemine, mis Rayle soodustuseks. Veel enam kui Madison Square Gardeni omane, kus tal sünnib järgmine kohtamine Nurmiga. Ameeriklased panevad suuri lootusi seal Ray peale Nurmi võitmiseks.

Mõned iseloomustavad märkused Ameerika sisevõistluste kohta toob S. Urheilulehtis „Tahko“. (L. Pihkala.) Ta kirjutab, et Madison Square Gardeni laudpõrand mitte sarnaselt tuim ja kange ei olla, kui harilikud võimlusaali põrandad või Helsingi kaardimaneesh, kus Soome jooksjad olümpia mängude eelsest talvetel harjutavad. Madison Square Gardeni põrand olla järelandlik ja vedrutav, soodustada suurelt jooksusammu, kuid omapäraselt, millega harjuda tuleb. Üldiselt ei pea aga Pihkala ikkagi jooksmist ka sarnasel põrandal heaks, sest ta teha jalad tuimaks. Tema arvates ongi

Ameerika kestvusjooksjate kehvuses süüdi treening ja võistlus puupõrandal. Teiseks tähtsaks talustavaks põhjuseks olla Ameerika liiga palavad suved ja sellega ühenduses seisva vihtlemissauna puudumine. Tema arvates ei oleks Ritola, järjest ikka püsid Ameerikas, mingil tingimisel suutnud seda saavutada, mida ta läinud suvel näitas. Samuti olla Hannes Kolehmainen enneaegselt oma hiilgevormi Ameerikas kaotanud.

Läti kiri.

Euroopa meistrivõistlused maadluses septembris Riias.

Muu sündmustik.

(E. Spordilehe Läti kaastööliselt.)

Riia, 18. jaan. Lätile töötab käesolev aasta raskejõustikus suurejooneliseks kujuneda. Peale maavõistluse maadluses Eestiga, korraldab Läti käesoleva aasta septembri algul Riias Euroopa meistrivõistlused Greeka-Rooma ja vaba (catch-catch-can) maadluses.

Läti raskejõustiku liit on kinnitanud järgmised uued Läti tõsterekordid: sulgkaalus V. Laumans, Mars, tõukamises vasakuga 59,75 kg. ja rebimises paremaga 52,5 kg. ja D. Kortlau, 1. RAK, tõukamises kahega 97,25 kg.; keskkaalus E. Rauska, Krauze, tõukamises kahega, 119,60 kg.; raskekaalus K. Leilands, Krauze, tõukamises kahega 132,5 kg. Neist saavu-

tustest on tähelepanuväärsem E. Rauska keskkaalu rekord.

Helmuts Lazdins, Läti poksimeister keskkaalus, kes ka viimastel Spordi rahvusvahelistel võistlustel Tallinnas esines, on enesetapmise eesmärgil omale kuuli pähe lasknud. Meister on praegu haigemajas. Loodetakse tervenemise peale.

Läti kergejõustiku liidus ettetulnud konflikti tõttu on senine juhatus ametist ära astunud ja uus valitud. Kergejõustiku liidu uue juhatuse koosseis on järgmine: esimees R. K. S. abi leitn. Lukstinsh, sek. Skudra, abi Vagulens, laekah. Sevishko, liikmed Oshe ja Jordans.

SSS (Stradnieku sporta savieniba) — tööliisspordi liidu) võistlustest osavõtu eest on oma seitsedest kõrvaldatud järgmised Läti sportlased: Vanags, Sipols, Tshanders, kettaheitja Teodor Sukatnieks, Ziverts ja Everts.

Läti spordiajakiri Sporta Zurnals alustab käesoleval kuul uuesti oma ilmumist.

Ad. Plum.

Ungari kergejõustiku esivõistlusi on ungarlased edespidi otsustanud pidada rahvusvahelistena. Sellega on välismaalastele võimaldatud võistlustest osa võtta ja ka Ungari meistriks tulla. Käesoleva aasta esivõistlused peetakse 3.—4. okt. Võimalik on, et neist osa võtavad ka mõned Eesti kergejõustiklased.

Saksa meistriks lauatenises on tulnud indulane Nanda, paremaks Saksa mängijaks osutus Lindenstedt, kes võistlusel teise koha pärast indulast dr. Sardesait võitis.

Maailma suurujate paremuse küsimus.

Ameeriklane Weissmüller ei sõida Austraaliasse, kuhu teda revanshvõistluseks Charltoniga kutsuti. Võib olla toob selguse nende kolme paremuse rootslase Arne Borgi sõit Ameerikasse, kes seal Weissmülleri tahab kohata.

Prantsuse spordilehe „Le miroir des sports“ järele.

Toim. märkus: Pariisi olümpiaadid olid vabaujumise tagajärjed:

100 mtr. — 1. J. Weissmüller, Ameerika, 59,0; 2. D. Kahanamoku, Am., 1.01,4; 3. S. Kahanamoku, Am., 1.01,8; 4. A. Borg, Rootsi, 1.01,9.

400 mtr. — 1. J. Weissmüller 5.04,2; 2. A. Borg 5.05,6; 3. A. Charlton, Austraalia, 5.06,6.

1500 mtr. — 1. A. Charlton 20.06,6; 2. A. Borg 20.41,4; 3. F. Beaurepaire, Austraalia, 21.48,4.

Austraalia poolt tehti Weissmüllerile ettepanek Charltonile anda revansh 400 meetris, mille peale Illinois Athletic Club John Weissmülleri nimel vastas äraütlemisega, mis mõjus tulena püssirohuvaati. Veespordi oludele kohasemalt öeldes oli äraütlemine põhjuseks, mis avas kõik ägedate debaatide paisud nii Ameerikas kui Austraalias. Mõlema nim. maa ujumisspordi ilm on jagunenud kaheks vastaslaagriks. On „charltoniste“, kes absoluutselt veendunud, et pettumusel, mis Ameerika meister oma äraütlemisega neile valmistanud, ei ole muud põhjust, kui Ameerika meistri kartus Charltonile kaotada täielikult. Selle peale vastavad „weissmülleriaanlased“ ölade kehitamisega ja sarnaste „kahtlustuste“ ümberlükkamisega, seda aga ainult sõnades, ilma et Weissmüller Charltoni vastu võistluse astuks.

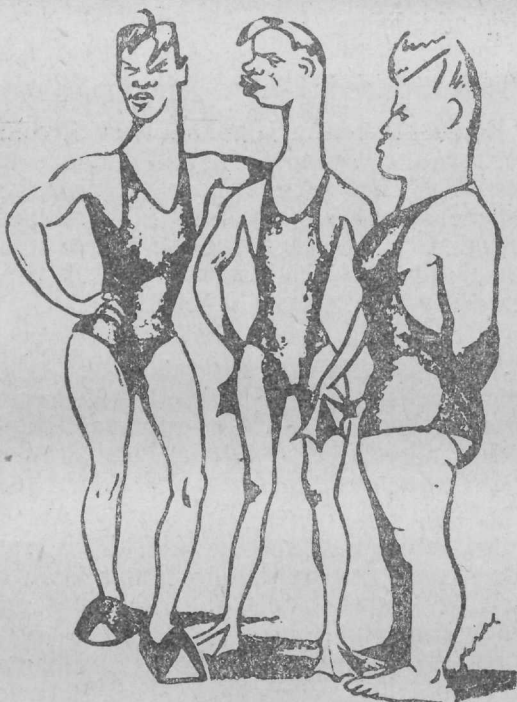
Meile, kes neist debaatidest eemal seisame, on teada, et John Weissmüller on võitmatu kõigil distantsidel 50 meetrist peale kuni 500 meetrini, viimane kaasa arvatud.

Toome mõlema meistri poolehoidjate selätused asja kohta.

Üks „weissmülleriaanlastest“, tema treener L. B. Handley, kirjutab järgmist: „Meie auväärset vastast püüavad asjatult meid panma uskuma, et noor boy (nagu Charltoni hüütakse) on parem Weissmüllerist. Nad kinnitavad, et Charlton sai olümpiamängudel 400 mtr. lüüa ainult tema poolt tehtud taktilise vea tõttu. Kui boy nende arvates oleks tagasihoidmise asemel algusest peale läinud ühes Weissmülleriga, siis oleks ta Weissmüllerile kindlasti „pakkasid näidanud“. See on järe eksitus. Kui Charlton oleks stardist peale püüdnud asuda ette otsa Weissmülleri kõrvale, siis oleks boy end tapnud juba esimese 200 meetriga. Ärge kartke — austraallane, kes on tõeliselt keskmaade ujuja, tundis oma võimeid ise väga hästi. Ta näitas end hiilgava taktikuna — otsustades jääda taha, kust võis silmas pidada oma vastaseid. On kindel, et nii tehes ta aeg tuli parem kui ta oleks esimestega ühes pidades alguses kõik välja pannud ja selle tõttu distantsi vaevaldaselt lõpetanud. Oma taktika juures aga pani boy 400 mtr. võistluses oma kõik välja lõpul, kuid sellegi peale vaatamata, ei sündinud finishi tulek „rind-rinnaga“. Ülesvõtted näitavad, et Weissmüller selgelt oli Arne Borgi ees, kuna Borg oma poolt surus Charltoni teiselt kohalt kolmandale. Ei või ette kinnitada, et Weissmüller a l a t i -

seks püsiks kõrgemal oma Austraalia kameraadist, kuid praegu ei saa Weissmülleri ja Charltoni paremuse kohta küsimust tõusta.“

Nagu juba ülemal tähendatud, oleme meie samal arvamisel. Ilmameister Weissmüller on hiilgav sprinter, kes on võimas valitsema distantse kuni 500 meetrini. Mõned Prantsuse ujumisasjatundjad lähevad kaugemale ja on veendunud, et Weissmülleri praeguse võistlusmaa pikkuse maksimumi suurendades, Weissmüller suudaks tõusta võitmatuks kuni 1500 mtr. See oleks võimalik Weissmülleri suure alguskiiruse abil, mis tal vastastest eraldamise järel lubab ees püsida finishini.

3 tritooni.

Vasakult: Johnny Weissmüller, Arne Borg ja Andrew Charlton.

Charlton ei oma samu võimeid. Oma võitjast 3—4 sekundi võrra pikaldasem 100 meetri kohta, on ta regulaarsem pikematel maadel. Kuid see on just küsimus, mille üle debateerivad mõlema meistri pooldajad. Kas suudab Charlton või ei suuda Weissmülleri püüda x... meetri järel? See on küsimus, mis seni selgitamatu.

Nende kahe meistri vahelises võistluses on varjus veel üks kolmas jõud, kes on neist kolmest pealegi kõige salapärasem. Meie kõneleme Arne Borgist, kes omab mitte igapäiset sportlist kvaliteeti.

Füüsilist jõudu sugugi mitte ilmutava välimusega, kahvatute ja kuivade joontega, pika kõhnavõitu kehaga, mis endas aga peidab lihaseid ja kõige pealt terasest erkusid, on Arne Borg näidanud imestuseväärseid saavutusi, mida seni veel ei ole väärikselt alla kriipsutatud. Olümpiamängudel võistles ta 100 meetris, tegi selles maas läbi eelvõistluse, veerand ja poolfinaali ja finaali ja samas järjestuses 800 mt. (4×200 mt.) teateujumise, siis 400 ja 1500 meetrit, peale selle osa võttes reast waterpolo matshidest. Ei ole nimetada

teist ujujat, kes oleks võtnud osa sama suurest reast võistlustest ja näidanud neis tähelepanuväärseid tagajärgi.

Pariisis oli olümpia ujumisvõistluste pealtvaatajate seas inimesi — nagu alati „hästi informeeritud“ — kes tähendasid, et rootslane teha edu saavutamiseks dopingut ja olla peale olümpiamänge veel kaua aega kannatanud nende „rohtude“ järeldukel. Sarnaste kõneluste ümberlükkamiseks on Arne Borg annud oma poolt kõige kenama vastuse hiljutise ilmarekordi püstitamisega oma kodumaal 500 meetris, mis senini kuulus Weissmüllerile. Ja veel paremalt — mõni päev hiljem, kui uut 500 mt. rekordi ahvardas kinnitamata jätmise kronometraaši puutuvate ametlike tõeenduste mitteustavuse tõttu, pööras Arne Borg uuesti vette ja purustas ilmarekordid 300 yardis ajaga 3 min. 17 sek. (end. 3.21,4) ja 400 meetris, saavutades selles ekstraordinaarse resultaadi, 4.54,7, mis tugevalt parem Weissmülleri margist 4,57.

Uue rekordimehe 400 mt. keskmine aeg iga 100 mtr. kohta on alla 1 min. 15 sek.!

Kolme meistri — Weissmülleri, Charltoni ja Arne Borgi stiil erineb üksteisest sama palju kui nende füüsilised abinõud.

„Standardisatsiooni“ — see tähendab üht ja ainsat maneeeri ja stiili kogu maailmale, mida mõnelt poolt soovitatakse, ei saa meie pooldada: Weissmülleri, Charltoni ja Arne Borgi juures valitseb meetodi triumf, mida meie ülistame võideldes standardisatsiooni — üksluisuse ja shablooni vastu.

On mitu põhiprintsiipi.

Igaüks valib neist kohase, vastavalt oma temperamendile ja ehitusele. On märkida, et Weissmüller, kes on suur, kuid iseäranis lai rinnust, on kehaehituse poolest „lame“, vastandina Charltonile, kes on „tsilindrilik“, kuna rootslane Borg võib kuuluda „filiformide“ niidikujuste kategooriasse.

Meil on seega esimesel ülilihvitud stiil, mis on paenduvuse kvintessentsiks, ükski tõuge, ükski pingutus ei takista liikumissaksiooni; teisel on juba enam pikaldane stiil, kuid võimakam, selle juures samuti lihvitud, kolmandal on äge ja ebatasane takt, millega ujuja rühhib vees kui sahaninaga tuustides vett kahelepoole. Kuid selle kõrval libiseb Arne Borg samuti hästi, sest ta on kõige peale vaatamata paenduv, mis on ujuja algomadus.

Kokkuvõttes kujutab Charlton aurumasinat (lokomotiivi), Weissmüller on bensiinimootor (auto, aeroplaan) ja Arne Borgi võib võrrelda elektrimasinaga, mis voolusaamisest peale alati suuremas pinevuses.

Paddocki ja Murchisoni ilma-reisi vastu,

mida need kuue kuu kestvuselt kavatsesid ette võtta, on Inglise ja Prantsuse kergejõustiku liidud protesti avaldanud. Ei ole mõeldav, et amatöörspordlane suudab 6 kuud ilma töötegemiseta võistelda. See on tõenäoliku kaetud professionalism. On võimalik, et Ameerika liit oma suurjooksjate ettevõtte veel nurja ajab.

A. Praks,

meie kergekaalu ex-meister maadluses, on lisaks teistele v.-s. Spordi Soomes võistlevatele maadlejatele, sõitnud Viiburi võistlustele, mida 17. ja 18. jaanuaril peeti. Sealt lähevad kõik HKV võistlustele Helsingisse 23.—25. jaanuaril. On kavatsus ka 27. jaanuaril Helsingis maadlusturniiri tugevama Soome maadluseeltsi, Helsingi Atleetiklubi ja Spordi vahel korraldada. Ette nähtud oleks sel puhul matshid: raskekaal — Rosenquist—Kukk; poolraskekaal — Vecksten—Loo; keskkaal — E. Vesterlund—Praks; sulgkaal — Kilpio—Väli.

V. Väli võidust

Soome olümpiavõitja K. Pihljamäe üle kuulame veel järgmist: Väli on võitnud Pihljamäe seljavõiduga 9 min. 37 sekundiga puusaheitest. Ka teisi omi vastaseid on Väli võitnud seljavõitudega, nii Aho't 5.13 ja Hämäläist 2.20-ga. Väli näib praegu kõrges vormis olevat ja vääriline vastane kõigile ilma parematele sulgkaalu maadlejatele. R. Looga, kes mäletavasti samal võistlusel kolmandaks tuli, ei ole soomlased rahul. Peale töövõidu tunnustamist Juvosele temaga maadeldes, ei olla ta enam matile ilmunud.

Tallinna keskkoolide käsipalli esivõistlused

on selleks õppeaastaks lõppenud. Esimesena selgus meister naisvõrkpallil, kelleks tuli 1. gümnaasium. Korvpalli 1. klassis ja võrkpalli 1. ja 2. klassis heitlesid finalistidena humanitaarg. realgümnaasiumiga, kusjuures võrkpalli mõlemas klassis meistritiitli omandas realgüm. 1. klassis isegi 4. korda. Suurim põnevus lasus korvpalli 1. kl. — humanitaarg., kes alguses õige nõrgana mängides võistluste avamisel realgümnaasiumile 23:10 kaotas, tegi oma võimistes tsükli lõpuks hiigla hüppe ja tõi omale peale 2-kordset võitu finaalis 12:11 ja 17:9 meistrimärgid kogu. Korvpalli 2. klassis figureerisid finaalis tehnikagümnaasium kolledshiga, andes meistri koha 18:3 juures esimesele. — gla.

Eesti esivõistlused käsipallis,

mis meil esmakordselt peetakse ja korvkuu ja võrkpallis kahes klassis ja võrkpallis ka naistele korraldatakse, algavad 27. jaanuaril, kusjuures ülesandmisi vastu võeti 20. skp.

Aleksander Rebane †

Aleksander Rebane lahkus tegevspordlaste ridadest neil päevil äkilise raske haiguse järel. Kadunud on suured teened meie spordiliikumise vastu, kus ta agara tegelasena mitmetel aladel tegutses. Tallinna hockey ja tennisklubi asutamine sündis suurel määral tema initsiatiivil ja nende kahe ala õitsetõstmiseks pühendas ta oma päevatöö kõrval terve tahtejõu. Alati võis tennise- ja hockey võistlustel teda korraldama näha. Ka naaberriikidega läbikäimises nendel aladel oli tal laialdasi sidemeid ja sõpru, mida tõendab kujukalt Rigaer Ruderklubi elavatest lilledest pärg tema kalmule.

Kadunu oli tegev peale Tallinna hockey- ja tennisklubi veel Eesti tennisliidus ja Eesti spordikeskliidus, kus ta revisjoni komisjoni liige oli.

Jalgpall.

Kas ka australianased Tallinna?

Viinist teatatakse Austria jalgpallijuhhi Hugo Meisli huvitavast plaanist: Austria kavatseb eeloleval hooajal põhjamaale, esimeses jones Rootsi, Norra, Daani ja Soome saata tugeva koosseisuga Austria koondusmeeskonna. Vastuvõtjatel maadel tuleks kanda ainult meeskonna otsekohesed reisikulud. (Austrialased on professionaaljalgpallimehed.) Selle eest tuleb vastuvõtjatel maadel kohustus anda, et nad oma paremad kergejõustiklased saadaks suurtele rahvusvahelistele võistlustele Viini, kus kergejõustik veel küllalt õitsel ei ole ja suuremad rahvusvahelised võistlused kergejõustiku tõusule kaasa aitaks.

Soomest oleks australianlastel loomulik tagasisõidutee Eesti kaudu, mille juures meil ka ehk mõningad võimalused võiks olla Tallinnas Viini kuulsal jalgpalli klassisiga tutvuneda.

Shveitslased Lõuna-Ameerikasse.

Lõuna-Ameerika jalgpalliliit on Shveitsi olümpia meeskonnale teinud kutse sõita turneele Lõuna-Ameerikasse. Shveitslastel oleks seal 3 maavõistlust: Argentiina, Uruguai ja Tshiliga. Shveitslastele on sõidukuludeks kindlustatud 120.000 Shv. franki (9 milj. marga ümber).

Euroopa esivõistlused jalgpallis tahetakse edaspidi sisse seada. Sellekohase ettepanekuga on FIFA le esinenud Prantsuse jalgpalliliit. Küsimus otsustatakse FIFA kongressil, mis peetakse mais Praagas.

Argentiina saadab oma jalgpalli rahvusmeeskonna Amsterdami olümpia mängudele ja loodab kindlasti, et ta meeskond tuleb auhinmale.

Göteborgi Kamraterna pidas Hispaania 5 võistlust tagajärgedega: F. C. Barcelona'ga 0:3 ja 2:1, Athletic Bilbao'ga 2:1 ja 1:3 ja A. C. Madridiga 4:1. Kokku 3 võitu ja 2 kaotust väravate vahekorraga 9:9.

Ungari meistermeeskond MTK, Budapest, on 11. jaan. Nürnbergis 12.000 pealtvaataja ees võitnud Saksa meistri 1. F. C. Nürnbergi 4:2. Võistluse ajal oli udu sedavõrd paks, et ühest väravast teist väravat näha ei olnud. Samuti ei näinud publik udu tõttu teisel poolajal löödud väravaid. Nagu Saksa lehed kinnitavad, vastab resultaat 4:2 meeskondade jõu tegelikule vahekorrale.

Prillitatud vahekohtunikud. Poola jalgpalliliit on vastu võtnud otsuse, et vahekohtunikudeks ei saa olla isikud, kes puuduliku nägemise tõttu kannavad prille. Samane määrus on ka Inglismaal. Peale selle peab Inglismaal vahekohtunik vähemalt 21 a. vana olema, kuna üle 40 a. vanuseid vahekohtunikudeks vastu ei võeta.

Praaga Spartal on 3 esimese klassi väravavahti (neist nimekam Hochmann), 4 kaitsjat, 7 poolkaitsjat (neist on eriti kuulsad Kada, Kolenaty, Cerveny), 2 paremäärt, 2 par. sisemist, 3 vasakut sisemist, 2 vasakäärt, kuid ühtegi — kesktormajat! Sel kohal on viimasel ajal mänginud poolkaitsja Kolenaty.

Juhatused ja teated.

Sergei Kaup, Viljandis, soovib juhatust spordiringi asutamiseks, missugune on tekkimisel U.-Suislepa noortel.

— Spordiseltside normaalpõhikirja kavand on ilmunud Eesti spordikalendris nr. 3, mis veel saadaval Ekraveliidiult. Põhikirjale tuleb 3-1 asutajal alla kirjutada, mida notaariust või vallavalitsust lastakse kinnitada. Siis esitatakse see 3-es eksemplaaris lähemale rahukogule registreerimiseks. Liitudesse astumise tingimised on samuti toodud nim. kalendris.

A. P., siin: Kõigile spordisõpradele oleks huvitav teada, kui palju on Klumberg omandanud auhindu nii kodu kui väljamaal.

— Klumbergilt saadud teadete järel on ta üldse omandanud 376 auhinda. Neist on 158 väärtasjad. Himmalisem neist Göteborgi linnavalitsuse eriauhind, mille ta läinud aastal kümnevõistluses võitis. Selle väärtus on 1050 Rootsi krooni (üle 100 tuhande mk.). Edasi on väärtuslisemad Praaga Sparta, Frankfurdi Eintracht ja hra Org'i auhinnad.

H. M., Narvas: Miks austatakse elukutselisi poksijaid ja kirjutakse rohkelt neist, kuna elukutselistele maadlejatele vähe tähelepanu antakse.

— Elukutseline poks seisab rahvusvahelise poksiliidu terava kontrolli all, matshe ilmameistrite nimede peale peetakse kõval valikul ja nende ligi ei pääse mingil tingimisel mehed, kes suured sportlased ei ole.

Elukutselise maadluse alal mingit ühist korraldust ei ole, igaüks, kes soovib, võib ennast ilmameistriks nimetada, ja neid maailma esivõistlusi peetakse iga aasta vähemalt kümnes kohas korraga. Neil kloumitakse enamuses ainult ja tehakse rahvale nalja. Seepärast ei saa elukutselist maadlust ka spordina võtta.

Aug. O., Tartus: Miks ei ole teda ja J. L. Spordilehe hääletusvõistlusel auhinnasaajate hulka arvatud, kuna neil samuti 8 miinuspunkti oli, kui võitjal prl. Rüütli.

— Spordilehe võistluskomisjon oli sunnitud A. O. ja J. L. hääletusedelid võistlustest kõrvaldama, kuna need selgeltuntavalt sama käekirjaga, ühe isiku poolt, olid kirjutatud ja mitme sedeli andmine ühe isiku poolt võistluse põhimõttele ei vastanud.

Dundee Mussolini juures.

Väike itaallane Johnny Dundee, sulgkaalu poksi ilmameister, näib käivat filmitähe Jackie Coogani jälgedes. Peale paavsti külastamist on Dundee vastu võetud Mussolini poolt, kes poksimeistrit sama südamlukult kui paavstki tervitas. Itaalia ja fascistide juht ennustas Dundee'le isegi võitu võistlusel, mida Dundee 27. jaan. Pariisis peab Fred Bretonneli vastu. Jääb oodata, kas Mussolini end hea prohvetina näitab.

Arne Borg on startinud Pariisis, kus ta tegi „jalutuskäike“ 100 ja 400 meetris ajaga 1:09 ja 5:06,4, selle juures prantslasi kergelt võites. 400 meetris oli ta vastu koguni nellimeheline teatejumise meeskond. Pariisist sõitis Borg lennukil Londoni, kust ta edasi sõidab Ameerikasse.

Mitmesugust.

Võit ei ole odav lõbu!

Kuulus Itaalia kestvusjooksja Speroni käis hiljuti Hispaanias võistlemas ja omandas seal esimese auhinnana väärtulise hõbepokaali. Mehe hämmastus oli suu kui kodumaa piiril temalt auhinna pealt 300 liiri (4500 mk.) tolli võeti.

Kes katab jalgpallivõistlusel suurima distantsi?

Sagedasti esitatakse küsimus, kes katab jalgpallivõistlustel kõige pikema maa. Üldisemalt arvatakse, et selleks on poolkaitsjad ja iseäranis keskpoolkaitsja. Kuid ka kaitsjad tahavad kinnitada, et neil kõige enam jooksta tuleb, kuna kaitsja õige tõrjumistöö juures peab olema „igal pool“. Üks inglise manager on oma arvamisena väljendanud, et meesteks, kes suurima distantsi katavad, on mõlemad siseajajad.

Ka vahekohtunikud on seda küsimust harutanud. Kuna liikumine vahekohtunikule tähtis, siis võttis üks inglise vahekohtunik uurimisele, kui suure maa ta võistluse 90-ne minuti jooksul oma ameti täitmisel ära jookseb. Selleks varustas ta üheks matshiks ennast mõõtmisaparatuuriga. Oma aparadi abil konstateeris ta, et jookstud maa pikkus oli 11 kilomeetrit.

Meie kohtunikudEGA võrreldes võib sarnane saavutus meil ainult kõige harukordselt ette tulla. Kuid igal juhusel ei ole vahekohtuniku jooksumaa pikkusega küsimus lahendatud, kuna puuduvad samad arvulised andmed mängijate kohta, kui võrd selle kohta üldse saab selgusele jõuda.

Noolid professionaalid.

Jalgpalli professionaalsuse sisseseadmine Viinis on endaga kaasa toonud ka mõned „lastehaigused“. Hädasohtlikum neist on finansressurside puudus, mille põhjuseks Austria üldised majanduslikud olud. Seltid pakuvad mängijate palkamisel üksteisest üle ja võtavad sellega kanda kohustusi, mida sissetulekud ei jõua katta. Peale Vienna't on rahalised raskused ilmsiks tulnud ka ühe teise liiga seltsi Wiener Association Football Club'i (WAF) juures. Kuna Vienna juure päästekommissarina tegevusesse astus Austria liidukapten Meisl, tahavad WAF'i mängijad oma seltsi ise hädaist aidata. Nad on avaldanud valmisolekut kunigi olude paranemiseni mängida ilma igasuguse tasuta, millega professionaalid end näitavad ideaalsete amatööridena.

All Blacks, Uue-Meremaa rugby meeskond, on oma Inglismaa võistlusreisi lõpetanud rekordilise eduga. Reisil pidasid uue-meremaalased 28 võistlust, millest ühtki ei kaotanud. Punktide üldine vahekorde 28 võistluse kohta kõlab All Blacksi heaks 654:98. Viimane võistlus oli Inglismaa rahvusmeeskonna vastu. 5 tundi enne kassade avamist oli staadion rahvahulgast piiratud, kuna numereeritud kohad olid kõik müüüdud 2 nädalat enne võistlust. See kohtamine kujunes üheks pnevamaks rubyspordi ajaloo. Inglise sitke mängu peale vaatamata võitsid uue-meremaalased võistluse vahekorraga 17:11. Meremaalaste võit oli Austraalias raadio kaudu teada juba 60 sekundi järele, kus võit vastu võeti kirjeldamatu entusiasmiga.

E. Spordilehe maleosakond.

Tallinna Eesti Maleseltsi häälekandja.

Tegev toimetaja J. Türn.

Nr. 3 (9), 21. jaanuaril 1925.

Ringvaade.

Tallinn. I. realkooli maleturniiris, mis lõppenud kujunes lõpuise järgmiseks: 1. Gründorf 7½ p. 2. ja 3. Pärnpuu ja Leesment 7 p., 4. Simson 5½ p., 5. 6 ja 7. Sihver, Amos ja Sprantsmann 4½ p. Üldse oli osavõtjaid 28. Lõputurniiris 10.

TEMS'is algasid 15. jaan. turniirid esimese ja teise klassi mängijatele. Võistlus esimese klassi turniiris on tugev, tugevam kui möödunud Tallinna turniiris, sest võtab osa ka Eesti meister Rinne. Tõised osavõtjad on: Feldt, Friedemann, Israel, prof. T. Lemba, Raudvere, Türn ja (arvatavasti) Kaegbein.

1. voorus võitsid: Israel — Eesti meistri Rinne ja Türn — Raudvere.

Maailma paremad maletajad.

Viimase aastakümne rahvusvaheliste turniiride tagajärjed on:

1. 1914. — Peterburi, 1. dr. Lasker 13½ 2. Capablanca 13, 3. Alehin 10, 4. dr. Tarrasch 8½, 5. Marshall 8.

2. 1918. — Kaschau, 1. Réti 10, 2. dr. Vidmar 8, 3. Breier 7½.

3. 1920. — Berliin, 1. Breyer 6½, 2./3. Bogoljubov, dr. Tartakover 5½, 4. dr. Tarrasch. 5/6. Maroczy ja Mieses.

4. 1921. — Göteborg, 1. Réti 9½, 2. Rubinstein 9, 3. Bogoljubov 8, 4. Kostitsh 7½, 5. Mieses 7½, 5. dr. Tarrasch 7½, 5. dr. Tartakover 7½.

5. 1922. — Pistryan, 1. Bogoljubov 15, Alehin 14½, Spielmann 14½, Grünfeld 8½, dr. Tartakover 8½, Rubinstein 8

6. 1922. — Teplitz — Schönau, 1. Réti 9, 2. Spielmann 9, 3. ja 4. Grünfeld ja dr. Tartakover 8½, 5. Rubinstein 8

7. 1922. — Viin, 1. Rubinstein 11½, 2. dr. Tartakover 10, 3. Volf 9½, järgmised Alehin, Maroczy ja dr. Tarrasch 9.

8. 1922. — London, 1. Capablanca 13, 2. Alehin 11½, 3. dr. Vidmar 11, 4. Rubinstein ja Bogoljubov 9, 6. ja 7. Réti ja dr. Tartakover 8½, 8. Maroczy 8.

9. 1923. — Karlsbad, esimesed Alehin, Bogoljubov, Maroczy 11½, siis Grünfeld ja Réti 10½ Nimzovitsh, dr. Treybal 10.

10. 1923. — Mähr.-Ostrau, 1. dr. Lasker 10½, 2. Réti 9½, 3. Grünfeld 8½, 4. Selesniev 7½ 5. Bogoljubov 6½.

11. 1923. — Viin, 1. dr. Tartakover 10½, 2. Réti 8½, 3. Spielmann 7½, siis Grünfeld ja Steiner 7.

12. 1924. — New York, 1. dr. Lasker 16, 2. Capablanca 14½, 3. Alehin 12, 4. Marshall 11, 5. Réti 10½, 6. Maroczy 10, 7. Bogoljubov 9½, 8. dr. Tartakover 8, 9. Yates 7, 10. Ed. Lasker 6, 11. Janovski 5.

Kaheteistkümnes nõrgema koosseisuga turniiris said esimesi auhindu: Euve ja Johner 3 korda, Grünfeld 2, Réti 1, Nimzovitsh 1, Mieses 1, Rubinstein 2, Ed Lasker 3 ja Yates 1 kord.

Paremad isiklikud turniirsaavutused on:

	N i m i	Mitu korda		Võistluste arv
		esimene	teine	
1	dr. E. Lasker.	10	2	13
2	Catablanca	7	3	10
3	Alehin	8	4	16
4	Rubinstein	8	6	24
5	Maroczy	7	8	30
6	dr. Tarrasch	9	2	32
7	Bogoljubov	9	5	24
8	Spielmann	8	5	29
9	Réti	5	3	27
10	Marshall	4	2	30

Euve'l, Johner'il, Nimzovitsh'il ja dr. Vidmar'il on hiilgavaid tagajärgi, kuid nad on liiga vähe suurtest turniiridest osa võtnud.

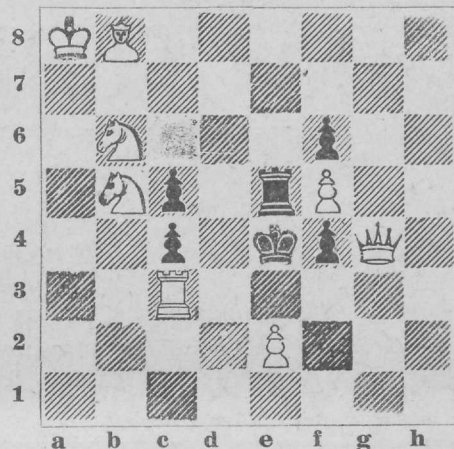
Maailma suurim spordiaplus kuulub Austraaliale, kus Sydneys rugby või cricketi võistluste suurmomentidel 30.000 kuni 50.000 pealtvaatajat igasugused müriaristad, pasunad ja oma hääled korraga

Ülesanne nr. 7.

Dr. N. Kovács.

(1 auh. Ungari ülesannete võistlusel).

Must

Valge

Valge: K a8, L g4, V c3, O b8, R b5 ja b6, E e2 ja f5 (8).

Must: K e4, V e5, E e4, c5, f4 ja f6 (6).

Kadu (matt) 2 käiguga.

Lahenduse eest 1 punkt.

Lahendused.

Naljaulesanne: V a1 — d1 = pool vangerdust. Etteheite võib teha, sest et ei ole teada, kas valge tegi eelmisel käigupoolel K e1 — c1.

Märkus. 1. Kui valge tegi K e1 — c1, siis pidi temal selleks õigus olema, sellepärast jääb ära teine etteheide — kas K või V on eelmistel käikudel liikunud.

2. Keegi teatas, et oleks V asunud juba d1 ruudul ja K alles e1 peal, siis oleks ülesanne lahendatav ilma etteheiteta, põhjendades, et vangerduse sooritamisel tuleb vankriga ennem käia. — Kuid loogi isem on vastupidis — K teeb enne käigu vangerduseks, sest kui K on läinud üle ühe ruudu kolmandale, siis peab temale vankri käik järgnema, et mitte vale käik olla. Kui aga vanker on käigu teinud, siis võib (tihti ei tohi) K käik mitte järgneda.

Kui võetaks reeglitesse lause „vangerduseks käib V esimesena,“ siis on mängijal võimalus, olles teinud vankri käigu, sellele kuni vastase käigutegemiseni K käiku järgneda lasta, teiste sõnadega — ühe käigu asemele teise teha, mis võrdub käigu tagasivõtmisele.

Lahendasid: P. Feofanov, A. Pachel, A. Remmer.

Lahendusvõistlus.

Lahendusvõistlusest on osavõtt elav. Olgu meele tuletatud, et viimane tähtaeg ülesande nr. 5 lahenduse äraandmiseks on 28. jaan. Täiendusena teatame, et esimese auhind võistlusel on soovikorral J. Türn'i poolt toimetatud suurim Eesti maleteos „Eesti male,“ mis sisaldab trükiavalimis masin kirjas (ilmumine kirjastuskriisi tõttu pole lähemas tulevikus teostatav) terve 1. üleriiklise turniiri mängude kogu, 10 valitud mängu teistelt võistlustelt, mängureeglid, malefilosoofia, maletehnika, õskussõnastiku, Eesti maleelu kirjelduse j. n. e. Sisu on selgitatud seisupiltidega. Kõiksugu registreid (paarimiste tabel, avangute ülevaade j. n. e.) võimaldavad sisu populaarse käsitamise.

Kirjavastused.

P. F., Tallinnas. — Leppemärgiks poole vangerduse jaoks pole tarvidust.

A. J., Tartus. — Katsuge ülesannete loomisest malenditega kokkuhoidlik olla. Tänu kirja eest.

R. P. Tallinn. — Tänu.

tegevusesse panevad. Inglise jalgpalliliiga suurvõistluste lärm on selle kõrval kui soostamine.

O.-ü. „ESTO“ Tallinnas, Pikk t. 47. Kõnetraat 10-02. Suurem spordiäri Eestis.

Soovitab spordiabinõusid kõigil aladel täielikumas väljavalikus ja tuntud headuses, spordikirjandust ja Eesti paremate sportlaste ülesvõtteid.

E. Spordilehe abitalitus tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmise ja üksikute numbrite müügiga.

A/s. BALTI SPORDIRIISTADE VABRIK

Asutatud 1913. a.

Telefon 1-87 ja 6-02. TARTUS, Aurulaeva tän. nr. 1.

Talviseks hooajaks suures valikus:

Suusad mitmesugused. Jahisuusad. Suusa saapad. **Hockey kepid**, pallid ja saapad. Hockey kepid noortele. **Spordi kelgud**. Suusk-kelgud. Laste kelgud ja saanid. **Uisud** ja nende osad. **Uisu saapad ja rihmad.**

Meie vabriku saadused on kõige odavamad ja nad on kõige paremad. ☉ Piltidega hinnakirjad kõigile soovijatele saadetakse maksuta.

Esitaja Tallinnas: O/ü. „ESTO“, Pikk tän. 47. Telefon 10-02.

Millest on tingitud mõne sportlase silmatorkav edu?

šokolaadi järjekindlast tarvitamisest.

M. ANDREESEN

Meesterahva
rätsepaäri

Tallinn, Rataskaevu tän. nr. 14.
Kõnetraat 17-54.

Graveerimise, emailleerimise
ja kullasepa töököda

R. Rekkor

Tallinnas, Ntõuliste t. 18
(hoovi peal) valmistab
kõikidele spordi liitudele,
ühinõutele — rinnamärke,
ohvitseridele kokarde ja
trafarette.

Rätsepatarvete kauplus

Tallinnas, Suur Karia tän. nr. 10, telef. 974.

Juhin tähelepanu, et on kohale jõudnud:

latsi siid, lasting serge.
Peale selle soovitan ladust
ülikonna- ja palituriet.
Nõöpe igas suuruses, haake
:-: ja snalle jne. :-:

Müük suurel ja väiksel arvul.

Aupaklikult

S. S. Orloff.

Kool & Mäng

TALLINN, Vana Posti tän. 2

Kõnetraat: 16-56, 21-78.

Mänguasjad, koolitarbed,
süstad ja tõukekelgud.

SUUR LADU

kirjutusmaterjali- ja kantselei-
tarbeasju

PHILIPP SCHAEFER

Tallinn, Harju tän. 21. — Kõnetr. 12-12.

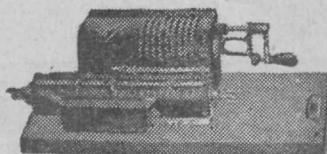
Ainumüük Eestis:

„UNDERWOOD“ kirjutus-
masinad

„DALTON“ }
„LIPSIA“ } arve-
„HANNOVERA“ } masinad

„MERIVAARA“ Soome tulekindlad
rahakapid

„MONAX“ paljundamisaparaadid.

Büroomasinade paranduse töökoda.

Esimese järgu võõrastemajad
Tallinnas

„Kuld Lõvi“ | „Peterburg“

Harju tän. nr. 40 | Rataskaevu t. nr. 7
Kõnetr. 3-36 ja 18-40 | Kõnetr. 244.

Numbritoad ainult reisijatele

Hinnad 300—1000 mk.

Ed. Radus'e
kullasepa äri

Sauna tänav nr. 1.

Soovitab igasuguseid spordi-
võistluste auhinde, serviise ja
muid kuld- ja hõbeasju.